T028 BÁT NHÃ XI Q524-P26 Phương Tiện Thiện Xảo

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 524

Phaåm 26: PHÖÔNG TIEÄN THIEÄN XAÛO (2) Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy phaùt taâm höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät ñaõ traûi qua bao nhieâu thôøi gian? Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt aáy phaùt taâm höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät ñaõ traûi qua voâ soá traêm ngaøn öùc trieäu kieáp. Cuï thoï Thieän Hieän laïi thöa: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy, ñaõ töøng gaàn guõi cuùng döôøng bao nhieâu Ñöùc Phaät? Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt ñaõ töøng gaàn guõi cuùng döôøng haèng haø sa Ñöùc Phaät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy ñaõ troàng nhöõng caên laønh vi dieäu gì? Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt töø luùc phaùt taâm ñeán nay khoâng coù caên laønh naøo xuaát phaùt töø Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña maø khoâng tinh taán tu haønh vieân maõn. Nhôø ñoù maø thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy. Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy raát laø hy höõu. Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng ñaõ noùi! Caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy raát laø hy höõu. Thieän Hieän neân bieát, gioáng nhö maët trôøi, maët traêng vaän chuyeån

chieáu saùng khaép boán ñaïi chaâu theá giôùi laøm caùc coâng vieäc. Taát caû caùc loaøi höõu tình, voâ tình coù maët trong ñoù theo theá löïc cuûa aùnh saùng aáy maø di chuyeån vaø thaønh töïu vieäc cuûa mình. Cuõng vaäy, Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña chieáu saùng naêm phaùp Ba-la-maät-ña khaùc laøm caùc söï nghieäp. Naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... theo theá löïc cuûa Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña maø thaønh töïu vieäc cuûa mình. Thieän Hieän neân bieát, naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... ñeàu nhôø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhieáp thoï môùi ñöôïc goïi laø Ba-la-maät-ña. Gioáng nhö Chuyeån luaân vöông, neáu khoâng coù baûy baùu thì khoâng goïi laø Chuyeån luaân vöông. Caàn phaûi ñaày ñuû baûy baùu môùi goïi laø Chuyeån luaân vöông. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... neáu lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì khoâng ñöôïc goïi laø Ba-la-maät-ña. Phaûi nhôø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhieáp thoï neân môùi ñöôïc goïi laø Ba-la-maät-ña. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö coù ngöôøi nöõ xinh ñeïp, giaøu coù, neáu khoâng ñöôïc choàng maïnh meõ baûo veä thì deã bò ngöôøi xaáu laøm nhuïc. Neáu coâ ta coù ngöôøi choàng maïnh meõ baûo veä thì khoâng bò ngöôøi xaáu laøm nhuïc. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... cuõng nhö theá neáu khoâng coù söùc cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña baûo hoä thì deã bò Thieân ma vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng phaù hoaïi, ngaên caûn. Neáu ñöôïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña baûo hoä thì taát caû Thieân ma vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng khoâng theå naøo phaù hoaïi vaø ngaên caûn ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö quaân töôùng duõng maõnh

nhuaàn nhuyeãn binh phaùp, kheùo chuaån bò ñaày ñuû nhöõng loaïi aùo giaùp, ñao, gaäy kieân coá thì oaùn ñòch nöôùc beân caïnh khoâng theå naøo xaâm laêng ñöôïc. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... neáu khoâng lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì quyeán thuoäc Thieân ma, keû taêng thöôïng maïn cho ñeán nhöõng Boà-taùt thuoäc Chieân-ñoà-la khoâng theå naøo phaù hoaïi ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö caùc vua nhoû trong chaâu Thieäm-boä, tuøy thôøi ñeán trieàu kieán Chuyeån luaân thaùnh vöông, theo Chuyeån luaân thaùnh vöông ñeå ñöôïc daïo chôi caûnh ñeïp. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la- maät-ña laø Boá thí... theo hoã trôï Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, nhôø theá löïc cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña höôùng daãn neân mau höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö caùc con soâng ôû phía Ñoâng chaâu

Thieäm-boä ñeàu chaûy veà soâng Haèng, töø soâng Haèng maø chaûy vaøo bieån lôùn. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... ñeàu ñöôïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña höôùng daãn neân coù theå ñaït ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö tay phaûi cuûa ngöôøi coù theå laøm moïi vieäc, cuõng nhö vaäy, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña coù theå daãn daét taát caû phaùp thieän thuø thaéng. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö tay traùi cuûa ngöôøi laøm vieäc khoâng thuaän tieän, cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña tröôùc khoâng theå phaùt sinh phaùp thieän thuø thaéng. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö caùc doøng soâng, baát cöù lôùn nhoû, neáu chaûy vaøo bieån lôùn thì ñeàu cuøng moät vò maën. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba- la-maät-ña laø Boá thí... caàn phaûi nhaäp vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì môùi coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Do söï chöùng ñaéc naøy neân goïi laø ñeán bôø beân kia. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö Chuyeån luaân vöông ñi ñeán ñaâu ñeàu coù boán boä quaân tuøy tuøng, baùnh xe baùu thì ñi tröôùc daãn ñaàu. Vua vaø boán boä quaân nghó ñeán aên uoáng thì baùnh xe lieàn döøng laïi. Sau khi aên uoáng xong, vua nghó ñeán ñi thì baùnh xe lieàn ñi tröôùc. Baùnh xe aáy ñi hay döøng ñeàu theo yù muoán cuûa vua. Ñi ñeán phöông naøo, baùnh xe khoâng ñi tröôùc. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... cuøng caùc phaùp laønh muoán höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, coát yeáu phaûi laáy Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña daãn ñaàu ñi tröôùc; tieán hay döøng khoâng bao giôø lìa boû nhau. Neáu ñeán quaû vò Phaät cuõng khoâng ñeán tröôùc. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö Chuyeån luaân vöông ñaày ñuû baûy baùu, muoán ñi ñaâu ñeàu coù boán boä quaân baûy baùu tröôùc sau hoä toáng. Baáy giôø, maëc daàu baùnh xe baùu ñi ñaàu tieân nhöng noù khoâng phaân bieät töôùng tröôùc sau. Cuõng vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña tröôùc cuøng vôùi phaùp laønh muoán höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, nhaát ñònh laáy Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña daãn ñaàu. Nhöng Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy khoâng nghó raèng: “Ta daãn ñaàu naêm phaùp Ba-la-maät-ña kia, ta ñi tröôùc heát vaø caùch Ba-la-maät-ña kia tuøy tuøng theo ta.” Naêm phaùp Ba- la-maät-ña cuõng khoâng nghó: “Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ôû tröôùc chuùng ta, chuùng ta ñi theo sau.” Vì sao? Vì töï taùnh cuûa saùu phaùp Ba-la-maät-ña vaø taát caû phaùp ñeàu laø khoâng, khoâng theå taïo taùc, khoâng coù chuû teå, hö giaû khoâng thaät, troáng khoâng, khoâng sôû höõu, khoâng coù

töôùng töï taïi. Ví nhö soùng naéng, boùng soùng, traêng döôùi nöôùc, söï chuyeån hoùa, moäng… Trong ñoù hoaøn toaøn khoâng coù taùc duïng phaân bieät vaø khoâng coù theå töôùng chaân thaät. Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, neáu töï taùnh cuûa taát caû phaùp ñeàu khoâng, hoaøn toaøn khoâng coù taùc duïng vaø khoâng coù theå töôùng chaân thaät, thì caùc Ñaïi Boà-taùt laøm sao tu hoïc saùu phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí… ñeå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Phaät daïy Thieän Hieän: –Khi caùc Ñaïi Boà-taùt sieâng naêng tu hoïc saùu phaùp Ba-la-maät-ña, thöôøng nghó raèng: "Höõu tình ôû theá gian, taâm luoân luoân ñieân ñaûo, ñaém chìm trong khoå sinh töû, khoâng theå töï thoaùt ñöôïc. Neáu ta khoâng tu thaéng haïnh baèng phöông tieän thieän xaûo thì khoâng theå cöùu vôùt khoå sinh töû cuûa hoï. Ta phaûi vì caùc loaøi höõu tình kia maø sieâng naêng tu phöông tieän thieän xaûo Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, mau höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, cöùu vôùt ñaïi khoå sinh töû cho caùc höõu tình." Sau khi nghó vaäy, Ñaïi Boà-taùt vì caùc höõu tình maø xaû boû taát caû nhöõng vaät beân trong laãn beân ngoaøi. Xaû boû roài, laïi nghó: "Ñoái vôùi nhöõng vaät naøy, ta hoaøn toaøn khoâng coù gì ñeå xaû boû. Vì sao? Vì töï taùnh cuûa vaät trong laãn ngoaøi naøy ñeàu khoâng, khoâng coù gì xaû boû, chaúng phaûi cuûa rieâng ta." Nhôø söï quaùn saùt-naøy, Ñaïi Boà-taùt aáy tu Boá thí ba- la-maät-ña mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt aáy vì caùc höõu tình, troïn ñôøi khoâng phaïm giôùi. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt aáy thöôøng nghó nhö vaäy: "Ta vì caùc höõu tình maø caàu ñaït ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, quyeát ñònh khoâng neân saùt sinh cho ñeán taø kieán, cuõng nhaát ñònh khoâng caàu caûnh dieäu duïc vaø laïc thuù cuûa chö Thieân, cuõng nhaát ñònh khoâng caàu quaû vò Nhò thöøa chæ töï giaûi thoaùt." Nhôø söï quaùn saùt-naøy, Ñaïi Boà-taùt aáy tu haønh Tònh giôùi ba-la- maät-ña mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt aáy vì caùc höõu tình neân khoâng saân giaän. Giaû söû luoân bò ngöôøi huûy baùng, maï nhuïc, caét xeû thaân ra töøng maûnh, chòu nhieàu khoå ñau, nhöng khoâng khôûi moät taâm nieäm aùc. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt aáy quaùn saùt caû aâm thanh nhö tieáng voïng trong hang, quaùn saéc nhö ñoáng boït nöôùc, neân khoâng saân giaän hoï. Nhôø söï quaùn saùt-naøy, Ñaïi

Boà-taùt tu haønh An nhaãn ba-la-maät-ña mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt aáy vì caùc höõu tình maø sieâng naêng caàu phaùp laønh cho ñeán khi ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Trong thôøi gian ñoù, khoâng bao giôø löôøi bieáng. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt aáy thöôøng nghó raèng: "Neáu ta löôøi bieáng thì khoâng theå cöùu vôùt taát caû höõu tình xa lìa ñaïi khoå sinh töû, cuõng khoâng theå naøo ñaéc trí Nhaát thieát trí." Nhôø quaùn saùt nhö vaäy, Ñaïi Boà-taùt aáy tu haønh Tinh taán ba-la-maät-ña mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt aáy vì caùc höõu tình neân sieâng naêng tinh taán tu thaéng ñònh cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, khoâng bao giôø coù taâm loaïn ñoäng nhö tham, saân, si… Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt aáy thöôøng nghó: "Neáu ta khôûi taâm loaïn ñoäng baèng tham, saân, si thì khoâng theå thaønh töïu vieäc laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi, cuõng khoâng theå chöùng ñaéc sôû

caàu laø quaû vò Phaät.” Nhôø quaùn saùt nhö vaäy, Ñaïi Boà-taùt naøy tu haønh Tónh löï ba-la-maät-ña mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt aáy vì caùc höõu tình, khoâng lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, luoân sieâng naêng tinh taán tu hoïc tueä vi dieäu thuø thaéng. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt thöôøng nghó: “Neáu lìa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña thì ta khoâng theå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, cuõng khoâng coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät.” Nhôø quaùn saùt nhö vaäy, Ñaïi Boà-taùt aáy tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Do nhaân duyeân naøy, maëc daàu töï taùnh cuûa taát caû phaùp ñeàu khoâng, hoaøn toaøn khoâng coù taùc duïng, khoâng coù theå töôùng chaân thaät, nhöng caùc Ñaïi Boà-taùt sieâng naêng tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña thì cuõng chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu saùu phaùp Ba-la-maät-ña naøy, taùnh khoâng khaùc nhau, ñeàu ñöôïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhieáp thoï thì taïi sao noùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñoái vôùi naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø toái thaéng, laø toân quyù, laø vi dieäu, laø khoâng gì treân? Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng ñaõ noùi! Saùu phaùp Ba-

la-maät-ña laø Boá thí... taùnh khoâng khaùc nhau. Taát caû ñeàu ñöôïc Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña nhieáp thoï. Neáu khoâng coù Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhieáp thoï thì naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... khoâng ñöôïc goïi laø Ba-la-maät-ña, caàn phaûi nöông vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... môùi ñöôïc goïi laø Ba-la-maät-ña. Thieän Hieän neân bieát, coù loaøi höõu tình maëc daàu coù nhöõng thaân theå vôùi maøu saéc khaùc nhau, nhöng ñeán gaàn vôùi nuùi lôùn Dieäu cao thì ñeàu cuøng moät maøu. Nhö vaäy, naêm phaùp Ba-la-maät-ña tröôùc maëc daàu coù nhöõng phaåm loaïi khaùc nhau nhöng ñeàu ñöôïc Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña nhieáp thoï ñeàu nhôø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña maø tu haønh ñöôïc thaønh töïu vieân maõn, taát caû ñeàu nhaäp vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, khoâng neân ñaët ra nhöõng teân sai khaùc. Laïi nöõa, naêm phaùp Ba-la-maät-ña tröôùc nöông vaøo Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña môùi coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, môùi ñöôïc goïi laø ñeán bôø beân kia. Cho neân saùu phaùp Ba-la-maät-ña ñeàu ñoàng moät vò, taùnh khoâng khaùc nhau, khoâng neân ñaët ra ñaây laø Boá thí cho ñeán Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña. Vì sao? Vì saùu phaùp Ba-la-maät-ña ñeàu coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, ñeàu ñeán bôø beân kia, taùnh khoâng khaùc nhau. Do ñoù maø saùu phaùp Ba-la-maät-ña laø Boá thí... khoâng neân ñaët ra teân goïi khaùc nhau. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: Baïch Theá Toân, Ba-la-maät-ña vaø taát caû phaùp theo thaät nghóa ñeàu khoâng coù söï khaùc nhau giöõa ñaây kia, hôn keùm... Vaäy sao noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät-ña ñoái vôùi naêm phaùp Ba-la-maät-ña laø toái thaéng, laø toân quyù, laø vi dieäu, laø khoâng gì treân? Phaät daïy: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng ñaõ noùi! Neáu theo thaät nghóa thì Ba-la-maät-ña vaø taát caû phaùp ñeàu khoâng khaùc nhau giöõa ñaây kia, hôn keùm, chæ caên cöù vaøo söï taùc duïng cuûa lôøi noùi theá tuïc maø noùi coù söï khaùc nhau giöõa ñaây kia, hôn keùm vaø ñaët ra coù Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ

ba-la-maät-ña laø vì muoán ñoä thoaùt caùc loaøi höõu tình. Taùc duïng theá tuïc laø sinh, giaø, beänh, cheát, nhöng sinh, giaø, beänh, cheát, cuûa caùc loaøi höõu tình ñeàu chaúng thaät coù, chæ laø giaû laäp maø thoâi. Vì sao? Vì höõu tình khoâng, neân bieát caùc phaùp ñeàu khoâng sôû höõu. Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa khoâng ñaït taát caû phaùp hoaøn toaøn khoâng sôû höõu, neân

coù theå cöùu vôùt taùc duïng theá tuïc sinh, giaø, beänh, cheát cuûa höõu tình. Do ñoù neân noùi, ñoái vôùi naêm phaùp Ba-la-maät-ña thì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña raát toái thaéng, toân quyù, vi dieäu, voâ thöôïng. Thieän Hieän neân bieát, gioáng nhö Chuyeån luaân vöông coù ngoïc nöõ baùu. Ñoái vôùi loaøi ngöôøi thì ngoïc nöõ baùu aáy raát toái thaéng, toân quyù, vi hieäu, voâ thöôïng. Cuõng vaäy, ñoái vôùi naêm phaùp Ba-la-maät-ña thì Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña raát toái thaéng, toân quyù, vi dieäu, voâ thöôïng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì sao Nhö Lai chæ luoân khen ngôïi Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi caùc Ba-la-maät-ña kia nhö Boá thí laø toái thaéng, toân quyù, vi dieäu, voâ thöôïng? Phaät daïy Thieän Hieän: –Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy toùm thaâu taát caû phaùp, hoøa hôïp, nhaäp vaøo trí Nhaát thieát trí, an truï baát ñoäng, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöôïng tieän. Cuï thoï Thieän hieän thöa: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá coù naém baét, hay xaû boû caùc phaùp laønh khoâng? Phaät daïy: –Khoâng! Ñoái vôùi taát caû phaùp, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá khoâng naém baét, khoâng xaû boû. Vì sao? Vì töï taùnh cuûa taát caû phaùp ñeàu khoâng, hoaøn toaøn chaúng theå naém baét ñöôïc vaø khoâng theå xaû boû. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá khoâng naém baét, khoâng xaû boû nhöõng phaùp naøo? Phaät daïy Thieän Hieän: –Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá khoâng naém baét, khoâng xaû boû saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá, taïi sao Boà-taùt khoâng naém baét, khoâng xaû boû saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí? Phaät daïy: –Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá khoâng tö duy veà saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Cho neân khoâng naém baét, khoâng xaû boû saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí.

Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì sao Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña khoâng tö duy saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí? Phaät daïy Thieän Hieän: –Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy ñoái vôùi saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí, khoâng tö duy taát caû töôùng, cuõng khoâng tö duy veà taát caû sôû duyeân. Cho neân khoâng tö duy veà taát caû saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Ñaïi Boà-taùt khoâng tö duy veà saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí thì laøm sao taêng tröôûng söï gieo caên laønh? Neáu khoâng vieân maõn Ba-la-maät-ña? Thì laøm sao chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí? Phaät daïy Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt aáy coù theå laøm taêng tröôûng söï gieo troàng caên laønh ñaõ gieo troàng ñöôïc taêng tröôûng neân coù theå vieân maõn Ba-la-maät- ña. Vì Ba-la-maät-ña ñöôïc vieân maõn neân lieàn chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng tö duy veà caùc saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí thì môùi coù theå tu ñaày ñuû

caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì nhaân duyeân gì maø caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng tö duy caùc saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí môùi coù theå tu ñaày ñuû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Phaät daïy Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt neáu tö duy saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí thì coù sôû ñaéc. Vì coù sôû ñaéc neân bò vöôùng vaøo ba coõi. Neáu vöôùng vaøo ba coõi thì khoâng theå tu ñaày ñuû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Neáu Ñaïi Boà-taùt khoâng tö duy veà saéc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí thì khoâng coù sôû ñaéc. Vì khoâng coù sôû ñaéc neân khoâng bò vöôùng vaøo ba coõi. Vì khoâng vöôùng vaøo ba coõi neân coù theå tu ñaày ñuû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cho neân naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt muoán tu ñaày ñuû caùc haïnh cuûa Ñaïi Boà-taùt, mau chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, thì neân

sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng neân tö duy ñaém nhieãm vaøo caùc phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Ñaïi Boà-taùt muoán sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thì phaûi truï vaøo ñaâu? Phaät daïy Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt muoán sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa thì khoâng neân truï vaøo saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì lyù do gì maø Ñaïi Boà-taùt muoán sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng neân truï vaøo saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí? Phaät daïy Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña saâu xa thì khoâng neân chaáp tröôùc vaøo taát caû phaùp, khoâng neân truï vaøo saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt aáy khoâng thaáy coù phaùp naøo ñeå chaáp tröôùc vaø ñeå an truï. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt aáy duøng khoâng chaáp tröôùc vaø khoâng an truï laøm phöông tieän neân coù theå sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt nghó: “Khoâng chaáp tröôùc, khoâng an truï nhö theá maø sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa thì ñoù tu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, laø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu ta khoâng chaáp tröôùc, khoâng an truï nhö theá maø sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thì ñoù laø tu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, laø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña.” Ñaïi Boà-taùt aáy do nghó chaáp töôùng nhö theá laø xa lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu xa lìa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña laø xa lìa Boá thí ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng chaáp tröôùc taát caû phaùp, chaúng phaûi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù söï chaáp tröôùc vaø taùnh chaáp tröôùc. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña hoaøn toaøn khoâng coù söï taùnh ñeå coù theå chaáp tröôùc caùc phaùp. Cho neân naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñoái vôùi taát caû phaùp vaø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñeàu khoâng chaáp tröôùc.

Thieän Hieän neân bieát, khi Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña saâu xa, töôûng nhö vaäy: “Ñaây laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Ta haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña töùc laø haønh taát caû thaät töôùng cuûa taát caû phaùp.” Do töôûng nhö vaäy neân Ñaïi Boà-taùt lieàn thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña. Neáu thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña töùc laø thoaùi lui Boá thí ba-la- maät-ña cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laø caên baûn cuûa taát caû phaùp traéng. Neáu thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña laø thoaùi lui taát caû phaùp traéng. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt nghó: “Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña naøy bao goàm Boá thí ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí” thì Ñaïi Boà-taùt aáy laøm thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì khoâng theå nhieáp thoï Boá thí ba-la-maät- ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì khoâng xa lìa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña thì coù theå giöõ gìn taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà vaø coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt nghó: “An truï Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña thì nhaát ñònh ñöôïc thoï kyù quaû vò Giaùc ngoä cao toät”, do nghó nhö vaäy, Ñaïi Boà-taùt aáy ñaõ laøm thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì khoâng ñöôïc thoï kyù quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Vì sao? Vì khoâng lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì ñöôïc thoï kyù quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt nghó: “An truï vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì coù theå daãn phaùt Boá thí ba-la-maät-ña, cho ñeán daãn phaùt ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû”, do nghó nhö vaäy, Ñaïi Boà-taùt aáy ñaõ thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì khoâng theå daãn phaùt Boá thí ba-la- maät-ña cho ñeán daãn phaùt ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû. Vì sao? Vì khoâng lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña môùi coù theå daãn phaùt an truù thaéng phaùp. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt suy nghó: “Phaät bieát caùc phaùp, khoâng coù töôùng nhieáp thoï, töï chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Chöùng Boà-ñeà roài giaûng noùi, chæ baøy thaät töôùng caùc phaùp cho caùc höõu tình”, do nghó nhö vaäy, Ñaïi Boà-taùt aáy laøm thoaùi lui Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa. Vì sao? Vì ñoái vôùi phaùp, Nhö Lai khoâng bieát, khoâng hay, khoâng noùi, khoâng chæ daïy. Vì sao? Vì thaät taùnh cuûa caùc phaùp khoâng theå hay, bieát, khoâng theå ñaët baøy, thì laøm sao coù ngöôøi hay,

bieát, noùi, chæ daïy taát caû phaùp. Neáu noùi thaät coù ngöôøi hay, bieát, noùi, chæ daïy taát caû phaùp thì khoâng coù ñieàu ñoù. Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, laøm theá naøo ñeå xa lìa caùc sai laàm ñoù? Phaät daïy Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt neáu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nghó nhö vaäy: “Taát caû phaùp ñeàu khoâng sôû höõu neân chaúng theå naém baét ñöôïc. Neáu caùc phaùp ñeàu khoâng sôû höõu, chaúng theå naém baét ñöôïc thì cuõng khoâng coù ngöôøi ñang chöùng Ñaúng giaùc, cuõng khoâng coù söï giaûng noùi, chæ daïy”, ñoù laø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, lìa boû caùc loãi laàm. Neáu caùc Ñaïi Boà-taùt chaáp phaùp khoâng sôû höõu, phaùp chaúng theå naém baét ñöôïc, ñoù laø lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng chaáp tröôùc,

khoâng giöõ gìn taát caû phaùp. Neáu coù chaáp tröôùc, coù giöõ gìn caùc phaùp töùc laø lìa Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña laø xa lìa hay khoâng xa lìa? Cho ñeán Boá thí ba-la-maät-ña ñoái vôùi Boá thí ba-la-maät-ña laø xa lìa hay khoâng xa lìa? Noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñoái vôùi trí Nhaát thieát trí laø xa lìa hay khoâng xa lìa? –Baïch Theá Toân, neáu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña daàu xa lìa hay khoâng xa lìa thì laøm theá naøo Ñaïi Boà-taùt khoâng chaáp tröôùc vieäc laøm phaùt sinh, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Cho ñeán Boá thí ba-la-maät-ña ñoái vôùi Boá thí ba-la-maät-ña daàu xa lìa hay khoâng xa lìa thì laøm theá naøo Ñaïi Boà-taùt khoâng chaáp tröôùc vieäc laøm phaùt sinh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñoái vôùi trí Nhaát thieát trí daàu xa lìa hay khoâng xa lìa, laøm theá naøo Ñaïi Boà- taùt khoâng chaáp tröôùc vieäc laøm phaùt sinh trí Nhaát thieát trí? Phaät daïy Thieän Hieän: –Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chaúng phaûi xa lìa, chaúng phaûi khoâng xa lìa, cho neân Ñaïi Boà-taùt khoâng chaáp tröôùc vieäc laøm phaùt sinh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Nhö vaäy cho ñeán Boá thí ba-la-maät-ña ñoái vôùi Boá thí ba-la-maät-ña chaúng phaûi xa lìa, chaúng phaûi khoâng xa lìa, cho neân Ñaïi Boà-taùt khoâng chaáp tröôùc vieäc laøm

phaùt sinh Boá thí ba-la-maät-ña. Noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñoái vôùi trí Nhaát thieát trí chaúng phaûi xa lìa, chaúng phaûi khoâng xa lìa, cho neân Ñaïi Boà-taùt khoâng chaáp tröôùc vieäc laøm phaùt sinh trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì chaúng phaûi töï taùnh, chaúng phaûi lìa töï taùnh maø coù theå laøm phaùt sinh vieäc an truï töï taùnh. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa khoâng chaáp tröôùc saéc, noùi ñaây laø saéc, saéc thuoäc veà caùi kia. Noùi roäng cho ñeán khoâng chaáp tröôùc trí Nhaát thieát trí, noùi ñaây laø trí Nhaát thieát trí, trí Nhaát thieát trí naøy thuoäc veà caùi kia. Vì Ñaïi Boà-taùt aáy khoâng chaáp tröôùc taát caû phaùp nhö theá neân coù theå laøm phaùt sinh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, cho ñeán coù theå laøm phaùt sinh trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa chaáp tröôùc vaøo caùc phaùp, noùi ñaây laø phaùp, phaùp naøy thuoäc veà caùi kia, thì khoâng theå tuøy yù laøm phaùt sinh söï an truï coâng ñöùc thuø thaéng. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña khoâng quaùn saéc laø thöôøng hay voâ thöôøng, laø vui hay khoå, laø ngaõ hay voâ ngaõ, laø tònh hay baát tònh, laø khoâng hay baát khoâng, laø xa lìa hay khoâng xa lìa… cho ñeán khoâng quaùn trí Nhaát thieát trí laø thöôøng hay voâ thöôøng, laø vui hay khoå, laø ngaõ hay voâ ngaõ, laø tònh hay baát tònh, laø khoâng hay baát khoâng, laø xa lìa hay khoâng xa lìa… Ñaïi Boà-taùt aáy khoâng quaùn saùt taát caû phaùp nhö vaäy thì coù theå laøm phaùt sinh Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña, cho ñeán coù theå laøm phaùt sinh trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì neáu Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña quaùn saùt caùc phaùp laø thöôøng hay voâ thöôøng, laø vui hay khoå, laø ngaõ hay voâ ngaõ, laø tònh hay baát tònh, laø khoâng hay baát khoâng, laø xa lìa hay khoâng xa lìa, thì khoâng theå tuøy yù laøm phaùt sinh söï an truï coâng ñöùc thuø thaéng. Laïi nöõa

naøy Thieän Hieän, neáu caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa töùc laø tu haønh Boá thí ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán cuõng tu haønh trí Nhaát thieát trí. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñi choã naøo thì taát caû Ba-la-maät-ña vaø taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà ñeàu ñi theo. Neáu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñeán ñaâu thì taát caû Ba-la-maät-ña vaø taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà khaùc cuõng ñeán ñoù. Gioáng nhö Chuyeån luaân vöông ñi ñaâu thì ñeàu coù boán boä quaân duõng maõnh tuøy tuøng. Neáu Chuyeån luaân vöông ñeán ñaâu thì ñeàu coù boán boä quaân duõng maõnh theo

ñeán ñoù. Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuõng vaäy, ñi ñaâu, ñeán ñaâu thì naêm Ba-la-maät-ña laø Boá thí... vaø caùc phaùp phaàn Boà-ñeà khaùc ñeàu ñi theo hoaøn toaøn ñaït ñeán trí Nhaát thieát trí. Gioáng nhö ngöôøi ñaùnh xe gioûi, ñieàu khieån xe töù maõ traùnh xa ñöôøng hieåm maø ñi vaøo ñöôøng chaùnh tuøy theo yù muoán ñi ñeán nôi ñeán choán. Cuõng vaäy, Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa naøy gioûi ñieàu khieån taát caû Ba-la-maät-ña vaø taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà khaùc, traùnh xa con ñöôøng nguy hieåm töø sinh töû ñeán Nieát-baøn, maø ñi treân con ñöôøng chaân chaùnh, töï lôïi lôïi tha ñeå ñaït ñeán sôû caàu laø trí Nhaát thieát trí. Khi aáy, Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñoái vôùi caùc Ñaïi Boà-taùt thì theá naøo laø ñaïo? Theá naøo laø chaúng phaûi ñaïo? Phaät daïy: –Ñaïo cuûa Thanh vaên, Ñoäc giaùc, ñaïo cuûa phaøm phu thì chaúng phaûi laø ñaïo cuûa Boà-taùt. Vì nöông vaøo ñaây khoâng theå ñaït ñeán trí Nhaát thieát trí. Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laøm phaùt sinh taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà. Ñaïo cuûa Ñaïi Boà-taùt aáy döïa vaøo ñaây, nhaát ñònh ñaït ñeán trí Nhaát thieát trí. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa xuaát hieän treân theá gian laø moät Ñaïi söï, nghóa laø thò hieän töôùng ñaïo, töôùng chaúng phaûi ñaïo cuûa chuùng Ñaïi Boà-taùt, ñeå caùc Ñaïi Boà-taùt aáy bieát ñaïo hay chaúng phaûi ñaïo maø mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa xuaát hieän treân theá gian laø vieäc lôùn, nghóa laø thò hieän töôùng ñaïo, chaúng phaûi ñaïo ñeå caùc Ñaïi Boà-taùt aáy bieát ñaïo hay chaúng phaûi ñaïo maø mao chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa xuaát hieän ra ñôøi laø moät vieäc lôùn, nghóa laø ñoä thoaùt voâ löôïng, voâ soá, voâ bieân höõu tình ñeå ñaït ñöôïc lôïi ích an vui thuø thaéng. Thieän Hieän neân bieát, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa maëc daàu laøm ra voâ löôïng vieäc lôïi laïc cho ngöôøi, nhöng khoâng chaáp giöõ vaøo ñoù. Thieän Hieän neân bieát, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa maëc daàu thò

hieän söï nghieäp ñaõ laøm nhöng khoâng chaáp laáy saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc; cho ñeán khoâng chaáp laáy trí Nhaát thieát trí; cuõng khoâng chaáp laáy nhöõng söï nghieäp cuûa Thanh vaên, Ñoäc giaùc laøm ra. Thieän Hieän neân bieát, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa maëc daàu daãn ñaàu taát caû chuùng Ñaïi Boà-taùt ñeå höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, xa lìa quaû vò Thanh vaên, Ñoäc giaùc nhöng ñoái vôùi caùc phaùp thì khoâng sinh, khoâng dieät, vì laáy taùnh cuûa phaùp truï laøm ñònh löôïng. Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña

saâu xa, neáu ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng sinh, khoâng dieät thì taïi sao khi caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa vì caùc höõu tình, phaûi haønh Boá thí, giöõ Tònh giôùi, chòu An nhaãn, sieâng naêng Tinh taán, nhaäp Tónh löï, tu Baùt- nhaõ? Phaät daïy Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa vôùi trí Nhaát thieát trí, vì caùc höõu tình neân haønh Boá thí, giöõ Tònh giôùi, chòu An nhaãn, sieâng naêng Tinh taán, nhaäp Tónh löï, tu Baùt-nhaõ. Ñaïi Boà-taùt aáy ñem caên laønh naøy bình ñaúng san seû cho caùc höõu tình, cuøng hoài höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt aáy ñem caên laønh naøy hoài höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät thì tu saùu phaùp Ba-la-maät-ña mau ñöôïc vieân maõn; cuõng tu Töø, Bi, Hyû, Xaû cuûa Boà-taùt mau ñöôïc vieân maõn. Nhôø vaäy, mau ñaéc trí Nhaát thieát trí, cho ñeán khi ngoài toøa Boà- ñeà, khoâng bao giôø xa lìa saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö theá. Neáu Ñaïi Boà-taùt thöôøng khoâng xa lìa saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö theá, töùc laø khoâng xa lìa trí Nhaát thieát trí. Cho neân naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt muoán mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí thì phaûi sieâng naêng tinh taán tu hoïc saùu phaùp Ba-la- maät-ña, luoân phaûi sieâng naêng tinh taán tu hoïc saùu phaùp Ba-la-maät-ña. Neáu Ñaïi Boà-taùt thöôøng sieâng naêng tinh taán tu hoïc saùu phaùp Ba-la- maät-ña nhö vaäy thì taát caû caên laønh mau ñöôïc vieân maõn, choùng chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cho neân, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt luoân luoân töông öng vôùi saùu phaùp Ba-la-maät-ña khoâng ñöôïc lô ñeãnh. Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, laøm theá naøo ñeå Ñaïi Boà-taùt luoân töông öng saùu

phaùp Ba-la-maät-ña khoâng ñöôïc lô ñeãnh? Phaät daïy Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt nhö thaät quaùn saéc chaúng phaûi töông öng, chaúng phaûi khoâng töông öng; nhö thaät quaùn thoï, töôûng, haønh, thöùc chaúng phaûi töông öng, chaúng phaûi khoâng töông öng. Noùi roäng cho ñeán nhö thaät quaùn trí Nhaát thieát trí chaúng phaûi töông öng, chaúng phaûi khoâng töông öng. Ñaïi Boà-taùt aáy luoân töông öng vôùi saùu phaùp Ba-la- maät-ña, khoâng bao giôø lô ñeãnh. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt luoân nghó: “Ta khoâng neân truï nôi saéc, cuõng khoâng truï nôi chaúng phaûi saéc. Noùi roäng cho ñeán ta khoâng neân truï trí Nhaát thieát trí, cuõng khoâng neân truï nôi chaúng phaûi trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì saéc chaúng phaûi naêng truï, chaúng phaûi sôû truï. Noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí chaúng phaûi naêng truï, chaúng phaûi sôû truï.” Ñaïi Boà-taùt aáy luoân töông öng vôùi saùu phaùp Ba-la-maät- ña khoâng bao giôø lô ñeãnh. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt duøng phöông tieän voâ truï nhö theá tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña thì Ñaïi Boà-taùt aáy mau chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Thieän Hieän neân bieát, nhö ngöôøi muoán aên quaû Yeâm-moät-la (quaû xoaøi), quaû Baøn-na-baø (quaû na) tröôùc tieân phaûi laáy haït cuûa noù troàng vaøo ñaát toát, theo thôøi gian phaân boùn, saên soùc, söûa sang, laàn laàn noù phaùt trieån maàm choài, thaân, caønh, laù. Gaëp thôøi tieát hoøa hôïp noù troå hoa, keát traùi, ñeán khi quaû chín, haùi aên. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt muoán ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, tröôùc tieân phaûi hoïc saùu phaùp Ba-la-maät-ña. Laïi ñoái vôùi höõu tình, duøng Boá thí, hoaëc duøng AÙi ngöõ, hoaëc duøng Lôïi

haønh, hoaëc duøng Ñoàng söï ñeå caûm hoùa hoï. Ñaõ caûm hoùa hoï roài, daïy baûo hoï an truï Boá thí, Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, khieán hoï an truï vaøo phaùp phaàn Boà-ñeà nhö boán Nieäm truï… Sau khi an truï, ñöôïc giaûi thoaùt taát caû ñaïi khoå sinh töû, chöùng ñaéc an laïc thöôøng truï, tòch tónh vónh vieãn Boà-taùt aáy seõ ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, ñeán taän ñôøi vò lai luoân luoân laøm lôïi ích cho taát caû. Cho neân naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi caùc phaùp khoâng muoán nhôø vaøo duyeân khaùc maø laïi töï khai ngoä, muoán ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, muoán laøm nghieâm tònh coõi Phaät, muoán

mau an oån ngoài toøa Boà-ñeà vi dieäu, muoán haøng phuïc caùc aùc ma, muoán mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, muoán chuyeån phaùp luaân ñoä chuùng höõu tình thì neân hoïc saùu phaùp Ba-la-maät-ña, duøng boán Nhieáp phaùp laøm phöông tieän ñeå caûm hoùa caùc loaøi höõu tình, giaûi thoaùt caùc khoå sinh töû. Khi Boà-taùt sieâng naêng tu hoïc nhö vaäy thì neân luoân tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Phaät noùi Boà-taùt phaûi sieâng naêng tu hoïc Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña chaêng? Phaät daïy: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Ta noùi Boà-taùt neân sieâng naêng tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi taát caû phaùp, muoán ñöôïc töï taïi thì neân hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù ñaày ñuû oai löïc lôùn, coù theå laøm cho caùc Ñaïi Boà-taùt ñöôïc töï taïi vôùi taát caû phaùp. Thieän Hieän neân bieát, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laø cöûa maø caùc phaùp laønh höôùng ñeán. Ví nhö bieån lôùn laø cöûa cuûa taát caû doøng soâng chaûy veà. Cho neân naøy Thieän Hieän, neáu laø thieän nam Thanh vaên thöøa, thieän nam Ñoäc giaùc thöøa, thieän nam Boà-taùt thöøa thì phaûi sieâng naêng tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö ngöôøi baén gioûi, maëc aùo giaùp kieân coá, caàm cung teân toát khoâng sôï ñòch thuø. Cuõng vaäy, caùc Ñaïi Boà-taùt giöõ gìn phöông tieän thieän xaûo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí, laøm cho quaân ma, ngoaïi ñaïo vaø nhöõng phaùi luaän khaùc khoâng theå naøo thaéng ñöôïc. Cho neân naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt muoán chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån baùnh xe dieäu phaùp ñoä chuùng höõu tình thì phaûi sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu Ñaïi Boà-taùt sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì ñöôïc chö Phaät Theá Toân ôû quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi luoân hoä nieäm. Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, vì sao Ñaïi Boà-taùt thöôøng sieâng naêng tinh taán tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, ñöôïc chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi cuøng hoä nieäm? Phaät daïy Thieän Hieän:

–Neáu Ñaïi Boà-taùt thöôøng sieâng naêng tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña saâu xa töùc laø tu haønh Boá thí, Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí, ñöôïc chö Phaät Theá Toân quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi cuøng hoä nieäm. Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt aáy tu haønh Boá thí, Tònh giôùi, An nhaãn, Tònh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí nhö theá

naøo ñeå ñöôïc chö Phaät Theá Toân quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi cuøng hoä nieäm? Phaät daïy Thieän Hieän: –Khi Ñaïi Boà-taùt aáy tu haønh Boá thí ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí, quaùn Boá thí ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, chö Phaät Theá Toân quaù khöù, vò lai, hieän taïi cuøng hoä nieäm. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi maëc daàu thöôøng hoä nieäm Ñaïi Boà-taùt aáy nhöng khoâng duøng saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñeå daãn phaùt söï hoä nieäm, vì saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt tuy nhieàu phaùp phaûi hoïc nhöng khoâng coù hoïc phaùp naøo! Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Caùc Ñaïi Boà-taùt maëc daàu nhieàu phaùp phaûi hoïc nhöng khoâng coù hoïc phaùp naøo. Vì sao? Vì thaät söï khoâng coù phaùp ñeå chuùng Ñaïi Boà-taùt tu hoïc. Khi aáy, Thieän Hieän baïch Phaät: –Phaät giaûng noùi phaùp toùm löôïc hay saâu roäng töông öng vôùi saùu phaùp Ba-la-maät-ña cho chuùng Ñaïi Boà-taùt. Neáu Ñaïi Boà-taùt muoán chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân vi dieäu ñoä thoaùt höõu tình thì ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi saùu phaùp Ba-la-maät-ña naøy duø toùm löôïc hay saâu roäng phaûi ñeàu laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng ñeå ñöôïc thoâng suoát. Thoâng suoát roài tö duy ñuùng lyù. Sau khi tö duy phaûi quaùn saùt roõ raøng, ñuùng ñaén. Quaùn saùt roài laøm cho taâm vaø taâm sôû ñoái vôùi töôùng sôû duyeân khoâng bò lay ñoäng?

Phaät daïy Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, ñoái vôùi giaùo phaùp töông öng saùu saùu phaùp Ba-la-maät-ña maø Phaät Theá Toân ñaõ noùi duø toùm löôïc hay saâu roäng caùc Ñaïi Boà-taùt ñeàu phaûi sieâng naêng tinh taán, phaûi nhö thaät bieát roõ veà töôùng roäng heïp cuûa caùc phaùp. Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt laøm theá naøo ñeå nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa caùc phaùp? Phaät daïy Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ töôùng chaân nhö cuûa saéc, nhö thaät bieát roõ töôùng chaân nhö cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc, noùi roäng cho ñeán nhö thaät bieát roõ töôùng chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát trí thì Ñaïi Boà- taùt aáy nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø töôùng chaân nhö cuûa saéc? Theá naøo laø töôùng chaân nhö cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc? Noùi roäng cho ñeán theá naøo laø töôùng chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát trí ñeå caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ maø hoïc, nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp? Phaät daïy Thieän Hieän: –Chaân nhö cuûa saéc khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng truï, khoâng ñoåi nhöng coù theå giaû laäp. Ñoù goïi laø töôùng chaân nhö cuûa saéc. Chaân nhö cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng truï, khoâng thay ñoåi nhöng maø coù theå giaû laäp. Ñoù goïi laø töôùng chaân nhö cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc. Noùi roäng cho ñeán chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát trí khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng truï, khoâng ñoåi nhöng coù theå giaû laäp. Ñoù goïi laø töôùng chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát trí. Caùc Ñaïi

Boà-taùt neân nhö thaät bieát roõ ñeå hoïc, phaûi nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ töôùng thaät teá cuûa saéc, nhö thaät bieát roõ veà töôùng thaät teá cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc, noùi roäng cho ñeán nhö thaät bieát roõ veà töôùng thaät teá cuûa trí Nhaát thieát trí thì Ñaïi Boà-taùt aáy nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Thieän Hieän laïi baïch Phaät:

–Baïch Theá Toân, theá naøo laø töôùng thaät teá cuûa saéc, theá naøo laø töôùng thaät teá cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc, noùi roäng cho ñeán theá naøo laø töôùng thaät teá cuûa trí Nhaát thieát trí, ñeå caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ maø tu hoïc, ñeå nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp? Phaät daïy Thieän Hieän: –Khoâng coù bieân giôùi cuûa saéc, ñoù goïi laø töôùng thaät teá cuûa saéc. Khoâng coù bieân giôùi cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc, ñoù goïi laø töôùng thaät teá cuûa thoï, töôûng haønh, thöùc. Noùi roäng cho ñeán khoâng coù bieân giôùi cuûa trí Nhaát thieát trí, ñoù goïi laø töôùng thaät teá cuûa trí Nhaát thieát trí. Caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ ñeå hoïc, nhö thaät bieát roõ veà töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ töôùng phaùp giôùi cuûa saéc; nhö thaät bieát roõ töôùng phaùp giôùi cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc; noùi roäng cho ñeán nhö thaät bieát roõ veà töôùng phaùp giôùi cuûa trí Nhaát thieát trí thì Ñaïi Boà-taùt aáy nhö thaät bieát roõ veà töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø töôùng phaùp giôùi cuûa saéc; theá naøo laø töôùng phaùp giôùi cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc; noùi roäng cho ñeán theá naøo laø töôùng phaùp giôùi cuûa trí Nhaát thieát trí ñeå caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ maø hoïc, nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Phaät daïy: –Saéc nhö hö khoâng, khoâng chöôùng khoâng ngaïi, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng giaùn ñoaïn, khoâng lieân tuïc nhöng khoâng giaû laäp, goïi ñoù laø töôùng phaùp giôùi cuûa saéc. Thoï, töôûng, haønh, thöùc nhö hö khoâng, khoâng chöôùng ngaïi, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng giaùn ñoaïn, khoâng lieân tuïc nhöng khoâng giaû laäp, goïi ñoù laø töôùng phaùp giôùi cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc. Noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí nhö hö khoâng, khoâng chöôùng khoâng ngaïi, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng giaùn ñoaïn, khoâng lieân tuïc nhöng khoâng giaû laäp, goïi ñoù laø töôùng phaùp giôùi cuûa trí Nhaát thieát trí. Caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ ñeå hoïc, nhö thaät bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt laøm theá naøo ñeå bieát töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp?

Phaät daïy Thòeân Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát roõ veà taát caû phaùp khoâng hôïp, khoâng tan thì Ñaïi Boà-taùt aáy seõ bieát töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, taát caû phaùp khoâng hôïp, khoâng tan laø nhöõng phaùp naøo? Phaät daïy Thieän Hieän: –Saéc khoâng hôïp, khoâng tan. Thoï, töôûng, haønh, thöùc khoâng hôïp, khoâng tan, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí khoâng hôïp, khoâng tan. Tham duïc, saân giaän, ngu si khoâng hôïp, khoâng tan. Coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng hôïp,

khoâng tan. Caûnh giôùi höõu vi, caûnh giôùi voâ vi khoâng hôïp, khoâng tan. Vì sao? Vì caùc phaùp aáy khoâng coù töï taùnh. Neáu khoâng coù töï taùnh thì khoâng sôû höõu. Neáu khoâng sôû höõu thì khoâng theå noùi coù hôïp hay coù tan. Caùc Ñaïi Boà-taùt bieát roõ taát caû phaùp nhö vaäy thì bieát roõ töôùng roäng heïp cuûa taát caû phaùp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.